

De kunst van het leven

Cultuurvisie gemeente Hulst 2022-2026

Inhoudsopgave:

1. Inleiding
2. Missie
3. Trends en ontwikkelingen
4. In gesprek met de cultuursector
5. Cultuur in verbinding
6. Kunst en cultuur in onze gemeente
7. Visie op de toekomst: cultuur is van en voor iedereen
8. Nawoord

Bijlage 1: indeling subsidiebeleid

Bijlage 2: literatuurlijst

1. Inleiding

Voor u ligt de cultuurvisie 2022-2026 van de gemeente Hulst. In deze visie worden de kaders geschetst voor het cultuurbeleid voor de komende jaren. Wat vinden we belangrijk en waar gaan we aan verder werken? Veel inwoners van onze gemeente zijn echte levensgenieters. En kunst en cultuur hoort daarbij. Daarom zijn bij de totstandkoming van deze visie culturele liefhebbers, kunstenaars, stichtingen en verenigingen betrokken geweest. Ook het college van burgemeester en wethouders onderstrepen het belang van een cultuur die ‘meedoen’ bevordert.

Deze visie begint met het delen van de missie. Vervolgens wordt er aandacht besteedt aan nationale en lokale trends, die deze missie inspireerden. U kunt lezen hoe deze visie in samenspraak met het culturele veld tot stand is gekomen en wat de raakvlakken zijn met andere domeinen.

Uiteindelijk geven we een overzicht van kunst en cultuur in onze gemeente en komen we tot de uitgangspunten voor de toekomst. Het college van burgemeester en wethouders wenst met deze visie een inspiratieve leidraad te schetsen, waarin het motto ‘In Hulst doet iedereen mee’ centraal staat.

2. Missie

Door mee te doen aan kunst en cultuur doe je mee met de samenleving. Je denkt mee, je danst mee, je laat je stem horen. Je kijkt en luistert naar een ander. Je ontmoet elkaar. Ontmoeten is elkaar zien en nader tot elkaar komen. *Ont-moeten* is ook loskomen van de dagelijkse beslommeringen en tijd voor reflectie. Actief of passief aan kunst en cultuur deelnemen maakt je daarom een vollediger mens. Het draagt bij aan de ontwikkeling van je creativiteit, je inlevingsvermogen, en je identiteit. Cultuur is onderdeel van ons leven. Het geeft ons hoop, plezier, inzicht, of troost. Het ontspant of daagt uit tot vragen stellen. Het is meer dan franje of feestje: het draagt bij aan ongrijpbare dingen als geluk en zingeving.

Hulst, als gemeente voor de echte levensgenieter, stelt kunst en cultuur voor als verbindend en daarom cruciaal element in onze samenleving. Het verenigingsleven vormt vaak het cement van de gemeenschap. Culturele evenementen en festivals creëren gezamenlijke ervaringen, waardoor er meer sociale cohesie ontstaat. Het kan je aan het denken zetten, je een ander perspectief geven, waardoor je inlevingsvermogen in een ander vergroot. Ook durven we te stellen dat, door het passief en actief meedoen aan culturele activiteiten, we met z’n allen iets kunnen bijdragen aan het tegengaan van eenzaamheid en het bevorderen van inclusie.

Eenzaamheid is een van de urgentste problemen van westerse samenlevingen, meent psychiater Manfred Spitzer (1958). Ontwikkelingen als verstedelijking en individualisme vergroten de kans op eenzaamheid. Spitzer bedrukt het grote belang van betekenisvolle dingen doen in groepsverband:

“Ik denk dat we kinderen tot op zekere hoogte kunnen inenten tegen eenzaamheid. En wel door ze dingen bij te brengen die plezier geven als je ze gemeenschappelijk doet. Een kind dat viool heeft leren spelen, weet: in het orkest klinkt het nog veel mooier dan alleen. Dat kan later, in eenzame periodes, een toegang geven tot een sociaal netwerk. De belangrijke schoolvakken zijn wat mij betreft sport, muziek, theater en gemeenschappelijke projecten. Samen dingen doen. Dat is zo belangrijk.” (Trouw, 2019)

De missie van deze cultuurvisie is dan ook:

Deelnemen aan cultuur is deelnemen aan het leven, aan de samenleving. Ongeacht de plek waar je woont, uit welk gezin je komt, welke culturele of sociale achtergrond je hebt, ongeacht leeftijd, huidskleur, beperking, seksuele oriëntatie of opleiding:

KUNST EN CULTUUR IS VAN EN VOOR IEDEREEN

3. Trends en ontwikkelingen

Volgens de Van Dale is cultuur het geheel van kennis, geloof, gebruik, tradities, regels, en kunstuitingen van een land of groep. Hieronder vallen zelfs dingen als eetgewoonten, kleding, lichaamsversieringen en natuurlijk kunstvormen als muziek en dans. Cultuur is het complexe maatschappelijke systeem waarin we leven. En alles wat door menselijke inspanning wordt voortgebracht kan cultuur genoemd worden, in tegenstelling tot wat de natuur voortbrengt.

In dit hoofdstuk worden een aantal ontwikkelingen omschreven die gaande zijn op het gebied van cultuur, die zijn onderverdeeld in de categorieën landelijk, provinciaal en gemeentelijk.

De kracht van iedereen: cultuur en diversiteit

Landelijk

Driekwart van de Nederlanders vindt dat de meningsverschillen over maatschappelijke kwesties in Nederland toenemen. Dat meldt het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) in het rapport 'Burgerperspectieven 2019'. Nederlanders wijten de toenemende polarisatie aan de mentaliteit en samenleving, maar vooral aan de media en dan vooral de nieuwe media, zegt het SCP. Ondervraagden zien de grootste 'tegenstelling' tussen arm en rijk. Het grootste 'conflict' wordt genoemd tussen autochtone Nederlanders en Nederlanders met een migratieachtergrond.

Aan de andere kant laten diverse groepen mensen zichzelf steeds meer zien en horen. Dit is bijvoorbeeld te zien in de #MeToo of #BlackLivesMatter beweging. In de media is er groeiende aandacht voor mensen die 'anders' zijn, zoals de reality-tv serie 'The Little Couple' over een stel met dwerggroei. Zelfs in de modewereld is het een thema: van 'Dove' reclames waar vrouwen met verschillende lichaamstypes te zien zijn tot de mateloze populariteit van Winnie Harlow, een topmodel met een huidafwijking. Dat groepen die eerst als 'minderheid' werden benoemd juist naar de voorgrond treden heeft veel te maken met de kansen die social media biedt: iedereen kan zichzelf laten zien zonder dat een instituut of commissie uitingen filtert of vooraf de inhoud bepaalt. Er is een hernieuwde emancipatie gaande op het gebied van diversiteit: het is niet genoeg dat mensen die 'anders' zijn getolereerd worden. Nee, ze zijn een wezenlijk en volledig onderdeel van het geheel. Zo is er in de culturele sector de 'Code Diversiteit' ingesteld: doel is dat de creatieve sector de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving representeert.

Provinciaal

Een passage uit het Bidboek van de Provincie (Samen in Zee, 2018) voelt deze ontwikkeling goed aan: 'Een ander concreet actiepuntenpunt is het zorgen voor een veel nadrukkelijker relatie tussen de historische culturele diversiteit in Zeeland en de diversiteit in de huidige Zeeuwse samenleving. Zeeland is altijd een land van nieuwkomers en vertrekkers geweest. Er zijn kleine, lokale initiatieven op gebied van culturele en religieuze diversiteit en die verdienen meer steun, belangstelling en participatie.'

Gemeentelijk

In onze gemeente zien we bovenstaande trend uiteraard terugkomen in het motto 'Iedereen doet mee'. Concrete uitwerkingen zien we onder andere in:

- Ons huidige coalitieprogramma: 'kunst en cultuur geven kleur aan onze samenleving en dragen bij aan samenhang en identiteit. En benoemt daarbij laagdrempeligheid, zodat juist ook mensen (zoals ouderen of jongeren) die minder gebruik maken van het culturele aanbod, daarvan verzekerd blijven.'
- Het museum krijgt een nieuwe plek, waardoor het toegankelijk zal zijn voor iedereen.
- En uiteraard sluiten we ons aan bij de in 2020 opgestelde Inclusie Agenda, waar als doel voor cultuur en evenementen staat: 'dat we inclusie verder gaan implementeren in bestaande en

toekomstige evenementen. We willen dat organisatoren bewust rekening houden met inclusie tijdens het organiseren van (culturele)evenementen.'

De kracht van ontmoeting: cultuur is samen leven

Landelijk

Volgens marketingexpert Steven van Belleghem is 'persoonlijke behandeling' een van de hoofdrends op het gebied van klantrelaties. Naast al het digitale geweld houden mensen namelijk steeds meer van oprechte menselijke interesse en menselijke interactie. Het is de paradox van de digitale wereld: hoe digitaler alles wordt, hoe belangrijker echt contact is. Het is de wet van de schaarste: het menselijk contact daalt in frequentie, en net daardoor stijgt het in waarde. Dit hebben we allemaal duidelijk meegemaakt tijdens de corona-crisis.

Een andere tegenstelling komt voort uit onze geïndividualiseerde samenleving: juist de drang naar 'collectieve ervaringen' groeit. Deze behoefte aan collectieve ervaringen is gemeten in de MentaliteitsMonitor van Motivaction. En sinds 2014 groeit deze behoefte vanuit alle lagen van de bevolking. Uitvoerende podiumkunsten als dans, theater en muziektopredens bieden een bepaalde tegenreactie op de digitale wereld: er is ontmoeting van mens tot mens, het is live, het is fysiek, het is collectief. Het vervult hiermee in de behoefte tot gezamenlijkheid die we deels verloren sinds de secularisatie.

De hernieuwde populariteit van demonstraties valt hierdoor te verklaren. De 'women's marches', de 'gele hesjes' en de 'klimaatspijbelars' zijn bekende voorbeelden. De organisatie achter de klimaatmarsen, Youth for Climate, spreekt van de opkomst van een nieuwe, globale protestgeneratie. Begin 2020 werden de aantallen voor de klimaatactie in Den Haag zwaar onderschat: men ging uit van 4000 jongeren maar het werden er 15.000.

Provinciaal

Deze drang naar gezamenlijkheid komt onder andere door de toename van eenzaamheid. Volgens Zeelandscan is in onze provincie meer dan 50% van onze ouderen eenzaam. Volgens het Centraal Bureau voor Statistiek komt eenzaamheid het vaakst voor onder ouderen, laagopgeleiden, mensen met een niet-Westerse migratieachtergrond en niet-werkenden. Ook groeit eenzaamheid onder jongeren en jongvolwassenen.

In het beleid van Provincie Zeeland zien we een nadruk op cultuur in relatie tot andere domeinen. Het gegeven dat een gezonde, culturele infrastructuur een systeem is met sterke banden richting bijvoorbeeld onderwijs en zorg, toont dat cultuur middenin de samenleving moet staan.

Gemeentelijk

In het nieuwe subsidiebeleid van de gemeente Hulst komt het bovenstaande tot uiting in een verscherping van de vragen die we onszelf stellen als het gaat over het aanvragen en verstrekken van subsidie: met wie werk ik samen, wie wil ik bereiken, wat wil ik bereiken en waarom? De samenhang tussen kunst & cultuur en het (maatschappelijke) effect wordt hierdoor meer tastbaar.

Eigen kracht

Zoals ook de titel van de kadernota Samenleving 2013 - 2016, heeft cultureel Hulst een sterke, eigen kracht. Hiermee wordt bedoeld: het vermogen van mensen om zelfstandig of samen oplossingen te bedenken voor de eigen uitdagingen. De gemeente Hulst kent vele verenigingen en stichtingen, welke zorgen voor een groot aantal gevarieerde, culturele activiteiten op het gebied van muziek, theater, kunst, film, erfgoed, dans en meer. Het is van groot belang dat we dit voortzetten. Ons coalitieprogramma benoemt expliciet ons rijke, culturele erfgoed en het belang om dit te behouden.

En we hebben ‘goud’ in handen: we hebben de mooiste basiliek van Nederland, een rijke historie, onze vesting, Reynaert(erfgoed), de Pagadders, veelzijdige festivals, het Verdrongen Land van Saeftinghe, en kernen waarin behalve rust en ruimte, ook veel activiteit te vinden is. We zijn levensgenieters in de breedste zin van het woord. Enerzijds door het genieten van de bourgondische levensstijl, cultuur en festivals. Anderzijds door het genieten van de rust en de natuur.

Kunst en cultuur draagt bij aan de eigen kracht van de mensen in onze gemeente. Door nieuwe en andere inzichten te verkrijgen, kan je als mens beter je leven vormgeven. Kunst en cultuur bevordert maatschappelijke participatie en onderlinge solidariteit, zodat we goed met elkaar kunnen samenleven en elkaar als vanzelfsprekend helpen en bijstaan. Want welke verhalen we elkaar vertellen en hoe we vervolgens de wereld zien, heeft invloed op ons gedrag in die wereld. Zoals mediawetenschapper George Gerbner schrijft: ‘degenen die de verhalen van een cultuur vertellen, beheersen het menselijk gedrag.’

4. In gesprek met de cultuursector

In de aanloop naar deze visie, zijn er twee speciale bijeenkomsten georganiseerd met en voor de culturele sector van onze gemeente. Uitgangspunten waren kennisuitwisseling en inventarisatie van wensen voor het culturele leven. Culturaanbieders deelden hun visie op hun werk, hebben tafelgesprekken gevoerd, en stellingen uitgediept. Beide bijeenkomsten zijn opgezet in samenspraak met een kleine groep representatieve afgevaardigden op het gebied van cultuur uit onze gemeente, zoals onder andere de bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen, muziekverenigingen, en Hulst voor Elkaar. We vatten beide bijeenkomsten hieronder samen:

Cultuurdebat (2018)

Vertegenwoordigers van culturele organisaties en andere geïnteresseerden werden uitgenodigd om in een open gesprek te praten over kunst en cultuur in Hulst. De opkomst was met meer dan 100 aanwezigen groot. De avond werd geopend door de wethouder cultuur, die tijdens het openingspraatje werd onderbroken door een flashmob van MBO Dans Zeeland. In kleinere werkgroepen sprak men over vier stellingen. De avond werd plenair afgesloten met een debat. Als uitkomsten werden genoteerd:

- behoefte aan een modern museum
- meer transparantie subsidiebeleid
- meer kennisdeling en -bundeling
- meer gezamenlijke en overkoepelende promotie
- gebrek/behoefte podia, theater, bios
- behoefte aan hulp in natura

CultuurBIJEENkomst (2019)

Tijdens deze avond kwam cultureel Hulst BIJEEN om verder met elkaar in gesprek te gaan. De wethouder cultuur opende de avond en stadsdichter Willem de Geus bracht een loflied op kunst en cultuur ten gehore. Dit keer werden stellingen fysiek besproken in een ‘over de streep’ sessie. De stellingen waren in 3 categorieën verdeeld: het zichtbaar zijn, het samen doen en de praktische kant. Cultuurmakers kwamen hierna zelf aan het woord, om zo kennis te delen met elkaar. Vervolgens werd gezamenlijk afgesloten tijdens een plenair eindgesprek. Als uitkomsten noteren we:

- Culturele Prijs wordt gemist
- Afvaardiging van de culturele sector is gewenst, in een concrete en praktische vorm

- Wel samenwerken van verenigingen, niet samenvoegen
- Facilitaire hulp van gemeente: wel gewenst, maar niet ten koste van de subsidie
- Behoeftte aan een jaarlijkse bijeenkomst van en voor culturele organisaties en kunstenaars

De uitkomsten van 2018 zijn voor een groot gedeelte opgepakt: er wordt hard gewerkt aan een nieuw museum, het subsidiebeleid is herzien, en Den Dullaert floreert als cultureel centrum en podium. De uitkomsten van 2019 zijn vanwege corona iets opgeschoven, maar eind 2021 zal er weer een culturele bijeenkomst zijn en vanaf 2022 zal Hulst Cultureel met ten dele nieuwe leden de culturele afvaardiging zijn van cultureel Hulst.

5. Cultuur in verbinding

Cultuur heeft sterke dwarsverbindingen met andere beleidsvelden en thema's in onze gemeente. Hieronder lichten we de belangrijkste uit:

Economie

In de 'Visie Vestingstad' van de gemeente Hulst lezen we: Om het bestaansrecht van de binnenstad veilig te stellen voor de toekomst, is het nodig NU in te grijpen om Hulstenaars en bezoekers dat 'thuisgevoel' te geven. Van een 'place to buy' naar een 'place to be'.

Cultuur speelt hier op in door bijvoorbeeld het organiseren van culturele evenementen. Ook de opkomst van de zogeheten 'third place' (een openbare plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en waar nieuwe ideeën kunnen ontstaan) laat een cruciale rol voor cultuur zien.

Toerisme

Het door BRAND uitgevoerde marketingplan voor Hulst heeft als titel 'Gemeente Hulst: voor levensgenieters.' Daarbij wordt specifiek de bourgondische levensstijl benoemd in combinatie met cultuur en festivals. Als een van de strategieën om meer toekomstige bewoners en bezoekers te bereiken, wordt omschreven dat de crux niet zozeer zit in het (alleen) verrijken van het aanbod op diverse gebieden, maar vooral ook in het slim verbinden. Hier zien we voor cultuur ook mogelijkheden. Culturele activiteiten die inspelen op trends als 'food' of 'health' dragen bij aan het algemene welzijn van de burger. Neem daarbij de opkomst van 'de kleine grote stad' (het wordt onder toeristen steeds populairder om niet naar de grote steden te gaan, maar naar kleinere steden met rust en natuur) en Hulst gaat een spannende toekomst tegemoet.

We zien dan ook sterke banden tussen cultuur en Stichting Bezoekersmanagement, die onze gemeente promoot en op de kaart zet.

Leefbaarheid

De aanwezigheid van kunst en cultuur maakt een dorp of een stad aantrekkelijk. Vanuit cultuur vinden we raakvlakken met onder andere de Inclusie Agenda: Graauwrock voor Specials is hier een mooi voorbeeld van. De culturele verenigingen spelen een belangrijke rol in onze kernen en ateliers van lokale kunstenaars zijn verstopte parels in ons buitengebied.

Bij Muziekschool Zeeland zien we een actieve ontwikkeling richting projecten voor senioren: zo is er in Hulst uitvoering gegeven aan 'Age Friendly Cultural Cities' waarbinnen basisschoolkinderen werden gekoppeld aan ouderen in een muziekproject.

Onderwijs

De bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen en Cultuureducatie Zeeuws-Vlaanderen werken nauw samen met het onderwijs. Cultuur biedt de mogelijkheid voor elk kind om zich in alle volledigheid en creativiteit te ontwikkelen. Daarnaast zorgt cultuureducatie mede voor de ontwikkeling van '21st century skills' zoals creatief denken, probleemoplossend handelen en samenwerken. Daarom doet onze gemeente vanaf 2021 mee met de landelijke regeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit' die de

samenwerking tussen onderwijs en cultuur verder versterkt en onze kinderen een goede, culturele start geeft.

De corona crisis heeft ons laten voelen, dat culturele beleving op een brede manier betekenis heeft in onze maatschappij. In een brief van Minister van Engelshoven hierover lezen we dan ook:

'De culturele en creatieve sector is in tijden van crisis misschien wel belangrijker dan ooit. Cultuur helpt om even weg te komen van de grote zorgen die de crisis met zich meebrengt. Creativiteit is nodig om een uitweg te vinden uit de beperkingen die we onszelf moeten opleggen. Maar ook na de coronacrisis willen we een sterke culturele en creatieve sector hebben en houden. Een sector die het leven mooier maakt, helpt om anders te kijken en te denken, mensen verbindt en verrast en die bovendien aan heel veel mensen werkgelegenheid en inkomen biedt, een positief effect heeft op het vestigingsklimaat en het visitekaartje van Nederland kan zijn.'

6. Kunst en cultuur in onze gemeente

Om handvatten te bieden voor gemeentelijke cultuurbeleid heeft de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een ringenmodel ontwikkeld welke als richtlijn kan dienen voor de inrichting van de culturele infrastructuur. Het model kan als toetsingskader worden gebruikt voor de culturele infrastructuur en voor het opsporen van eventuele hiaten of juist de aanwezigheid van extra voorzieningen. Het aantal inwoners is het uitgangspunt, waarbij een minimaal takenpakket wordt aangegeven. De grenzen liggen respectievelijk bij tot circa 30.000 inwoners voor de eerste ring, tot circa 90.000 inwoners bij de tweede ring en meer dan 90.000 inwoners bij de derde ring.

Onze gemeente valt in de eerste ring en heeft alle culturele voorzieningen die daarin genoemd staan. In de tweede ring zien we een centrum voor kunsteducatie staan, welke we op een lokale manier binnen Den Dullaert terugvinden onder Kreatieve Vorming. In de tweede ring vinden we verder een cultuurhistorisch museum en literaire activiteiten, die we in onze gemeente ook bieden.

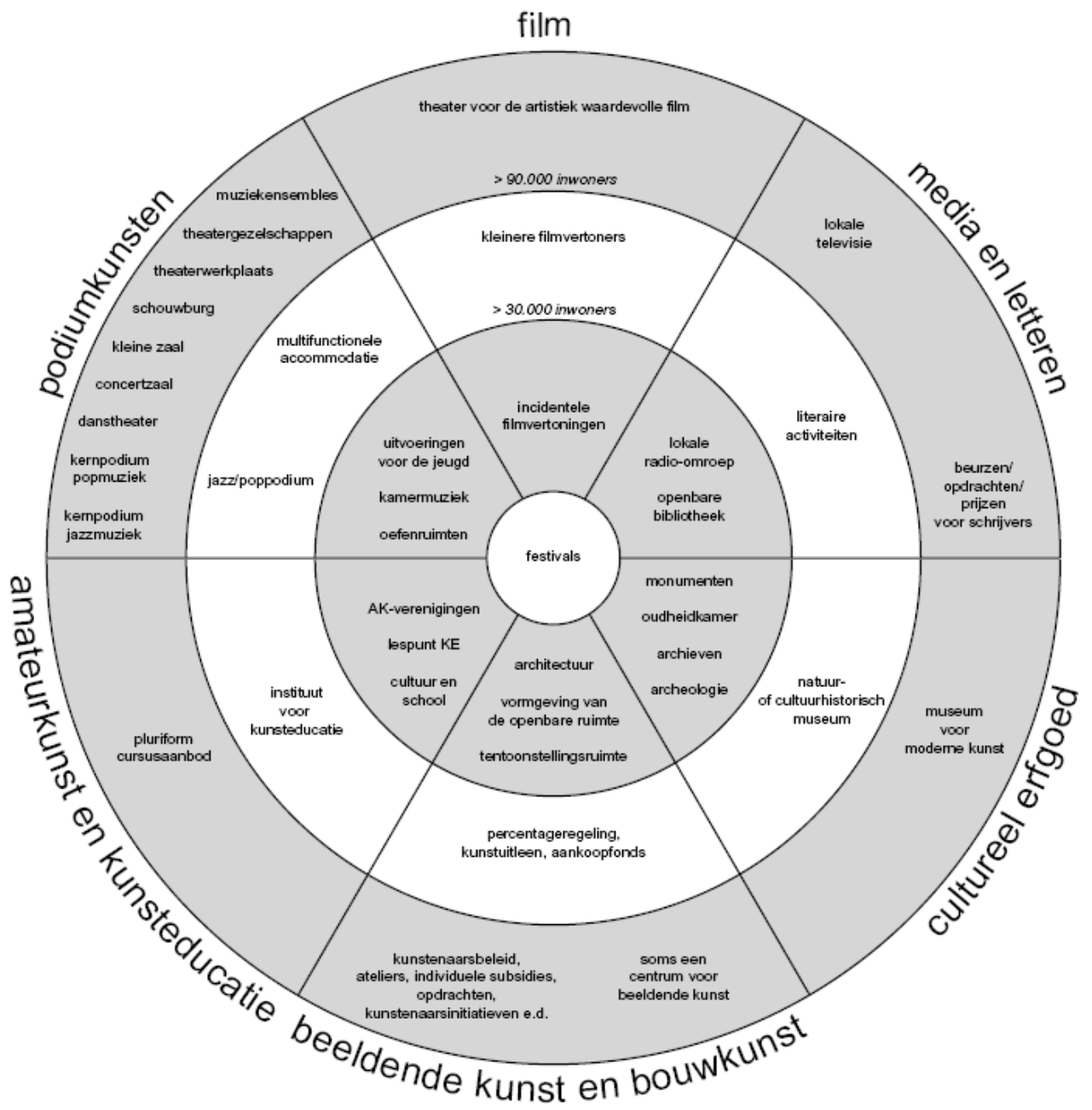
Laten we 'het rondje doen' in onze gemeente aan de hand van deze eerste ring. Daarbij maken we de opmerking dat een beeld op hoofdlijnen wordt gegeven. Enerzijds omdat het culturele veld te uitgebreid is om tot in elk detail te benoemen, anderzijds omdat de culturele sector altijd in beweging is.

Festivals

In het midden van het ringenmodel vinden we de festivals, die we in onze gemeente graag organiseren en bezoeken. Denk aan o.a. Graauwrock, Scaldis Festival, Festival Zeeuws-Vlaanderen en Vestrock. Van klassiek tot rock, van levenslied tot rap: het aanbod in onze gemeente is divers en uitdagend. Vestrock heeft zelfs als enige festival uit Zeeland bij het Fonds Podiumkunsten een positieve toekenning gekregen. Graauwrock heeft met 'Graauwrock for Specials' inclusie in Hulst op de kaart gezet. En vanuit Hulst voor Elkaar vierden we in de maand juni jaarlijks de amateurkunst onder de vlag 'IkToon'. Als gemeente ondersteunen we allerlei culturele evenementen en bestaat er bijvoorbeeld de mogelijkheid om kort tevoren incidentele subsidie aan te vragen.

De culturele infrastructuur van gemeenten in ringen

Film

In Hulst wordt hard gewerkt aan een nieuwe bioscoop. Het aantal leden van de filmclub laat zien, dat film een geliefd medium is in onze gemeente. Zomerfilm organiseert elke zomer een openlucht bioscoop en liet zich in corona-tijd niet kisten door een *drive-in* mogelijk te maken. De samenwerking met Stichting Filmalot is in de opstartfase, zodat er op het gebied van film masterclasses mooi aanbod ontstaat, met name voor jongvolwassenen.

Lokale omroep

Omroep Hulst is in beweging, op zowel technisch als maatschappelijk vlak. Zeker in coronatijd - maar ook daarna - biedt het een platform aan verenigingen, stichtingen en maatschappelijke organisaties of stromingen. Er wordt programmering aangeboden op informatief, educatief en cultureel vlak. Er is aandacht voor sport en politiek. In het programma 'Aan Tafel Bij' komt bijna heel onze gemeente voorbij: van jonge kunstenaar tot maatschappelijk werker, van kok tot pastoor.

Bibliotheek

In de binnenstad is sinds kort onze moderne bibliotheek te vinden, waar je naast het lenen van boeken ook terecht kan voor o.a. exposities, het Taalpunt en cursussen zoals 'Klik en Tik'. Kinderen worden voorgelezen tijdens de Kinderboekenweek en pagadder Biblio vertelt je een verhaal. Op elke basisschool in onze gemeente - en dat is echt bijzonder - vind je een Bibliotheek op School (BoS). De Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen timmert aan de weg als 'maatschappelijke bibliotheek' die digitale inclusie en eenzaamheidsbestrijding op de agenda heeft staan.

Museum en Cultureel Erfgoed

Een lang gekoesterde wens zal in vervulling gaan, als in 2022 de deuren openen van het nieuwe Museum Hulst. De archeologie van stad en streek, Reynaert de Vos en streekambachten komen hier op een moderne manier aan bod. De vrijwilligers van Museum Hulst werken samen met de Oudheidkundige Kring en Werkgroep Archeologie Hulst, om het rijke culturele erfgoed van onze gemeente veilig te stellen en uit te dragen.

Natuurlijk kent onze gemeente ook prachtige historische gebouwen, zoals de Basiliek, onze molens, pastorieën, kerken en stadspoorten. De Radartoren in Ossensisse markeert een meer recent verleden. Daarnaast zijn er in verschillende kernen indrukwekkende monumenten die ons herinneren aan het belang van vrede en veiligheid. Het college benoemt in het huidige coalitieprogramma dan ook de grote waarde van ons cultuurhistorisch erfgoed. Daarbij wordt immaterieel erfgoed, zoals vieringen en feesten (zoals carnaval) niet vergeten.

Beeldende kunst in de openbare ruimte en tentoonstellingen

Van de Vlaskeerster te Heikant tot De Mol van Nieuw-Namen en de Steense Rat: in onze hele gemeente zijn er interessante, beeldende kunstwerken te vinden. Van klein maar fijn, zoals de Tonprater, tot groots en meeslepend, zoals het Reynaert monument. Op de website van #InUlst is een overzicht te vinden van al dat moois, met de Pagaderroute als meest recente aanvulling voor de jeugd.

Werkgroep HulstArt houdt zich met enthousiasme bezig met de invulling van (professionele) tentoonstellingen op het gebied van kunst: van klankinstallatie tot bijzondere vliegenmepper. Bij Kreatieve Vorming wordt er jaarlijks een expositie georganiseerd van cursisten. En uiteraard zijn er diverse, zelfstandig kunstenaars te vinden, sommigen met een atelier aan huis, die werk creëren, exposeren en lesgeven.

Amateurkunst, podiumkunst en kunsteducatie

Zonder onze culturele verenigingen zou onze gemeente erg stil zijn: muziekverenigingen, fanfares, toneelclubs, dansers en koren vullen de dorpshuizen met geluid, plezier en leven. Er zijn uitdagingen op het gebied van vrijwilligers en leden, maar die worden in gezamenlijkheid opgepakt. Zo is MusicDays de uitkomst van samenwerking tussen muziekverenigingen.

In Den Dullaert vinden we een goed geoutilleerde theaterzaal, waar o.a. voorstellingen van cabaret tot jeugdtheater worden geprogrammeerd door Hulst Cultureel. Ook vinden we daar Creatieve Vorming, waar je van jong tot oud creatieve cursussen kunt volgen. Daarnaast zijn er o.a. bij Hof te Zande in Kloosterzande en de Protestantse Kerk in Hulst intieme podia te vinden, waar verschillende (culturele) activiteiten worden georganiseerd.

Cultuureducatie Zeeuws-Vlaanderen verzorgt de inspirerende cultuurmenu's op basisscholen, waarbinnen kinderen met alle kunstvormen in aanraking komen. Omdat Hulst meedoet aan de landelijke regeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit', zal deze werking meer uitgediept worden.

Onze gemeente is verder deelnemer aan Muziekschool Zeeland, waar je op elke leeftijd muziek kan leren maken. Daar wordt gewerkt aan een vooropleiding muziek om talentvolle Zeeuwse leerlingen een kans te geven op de landelijke kunstvakopleidingen. Aan de regeling 'Meer Muziek in de Klas' wordt in de nabije toekomst uitbreiding gegeven. Cultuureducatie is namelijk onontbeerlijk voor de persoonlijke ontwikkeling en ontplooiing van mensen en levert een belangrijke bijdrage aan het ontwikkelen van creatieve competenties voor de toekomst.

7. Visie op de toekomst: cultuur is van en voor iedereen

Beleidsmissie

We zijn dit document begonnen met het formuleren van onze missie. Deze was:

Deelnemen aan cultuur is deelnemen aan het leven, aan de samenleving. Ongeacht de plek waar je woont, uit welk gezin je komt, welke culturele of sociale achtergrond je hebt, ongeacht leeftijd, huidskleur, beperking, seksuele oriëntatie of opleiding:

KUNST EN CULTUUR IS VAN EN VOOR IEDEREEN.

Beleidspeerpunten

De missie 'Kunst en cultuur is van en voor iedereen' is in 3 speerpunten gevat:

1. Cultuur is van iedereen

(alle sociaal-culturele achtergronden, voor alle soorten lichamen en huidskleuren: inclusief)

2. Cultuur doe je samen

(ontmoeting & verbinding, anti-eenzaamheid, sociale cohesie)

3. Cultuur beleef je en deel je, een leven lang

(op alle leeftijden, van jong tot oud)

Deze speerpunten hebben we in 6 thema's vertaald, 2 bij elk speerpunt:

1. Cultuur is van iedereen, daarom zetten we in op:

Educatie & participatie

- cultuureducatie: het optimaliseren van de functie van cultuureducatie;
- diversiteit stimuleren richting verschillende doelgroepen en leeftijdscategorieën;
- stimuleren bijzondere initiatieven die zorgen voor diversiteit cultuuraanbod voor iedereen;
- projecten stimuleren die eenzaamheid bestrijden en projecten stimuleren die inclusie bevorderen;
- inzetten op laagdrempeligheid en betaalbaarheid van culturele activiteiten.

Waardering & zichtbaarheid

- de culturele prijs komt terug;
- digitale (en fysieke) zichtbaarheid van culturele organisaties en evenementen krijgt extra aandacht, bijvoorbeeld in de vorm van workshops;
- kunst in de openbare ruimte komt duidelijker op de agenda: meer ruimte voor andere vormen van buitenkunst zoals graffiti;
- meer inzetten op de zichtbaarheid van cultuurmakers, zoals het benoemen van een stadsdichter.

2. Cultuur doe je samen, daarom zetten we in op:

Samenwerken & verbinden

- oprichting van een culturele afvaardiging:
de gemeente organiseert in samenwerking met deze groep een jaarlijkse cultuurbijeenkomst;
- voortzetting van samenwerking grensstreek, zoals binnen de EGTS;
- culturele organisaties en verenigingen worden gestimuleerd om samen te werken, zoals het nieuwe subsidiebeleid tevens uitstraalt.

Toekomst & garantie

- museum Hulst krijgt een metamorfose en wordt toegankelijk voor alle doelgroepen;
- behoud en veiligheid van historisch erfgoed;
- bibliotheek Hulst vestigt zich definitief in de binnenstad, op de basisscholen (Bibliotheek op School) en sluit doelstellingen aan op de maatschappelijke vraag;
- Omroep Hulst: vergroot zijn maatschappelijk belang door burgers te informeren op allerlei gebieden waaronder cultuur.

3. Cultuur beleef je en deel je, een leven lang, daarom zetten we in op:

Mensen & middelen

- organiseren informatiebijeenkomsten rondom fondsenwerving, PR-workshops, gemeentelijke mogelijkheden (bijvoorbeeld jeugd en sportfonds) en inclusie;

- actievere verspreiding van informatie over financiële mogelijkheden en informatie van externe fondsen, zoals VSB Zeeland;
- vrijwilligers: meer duidelijkheid op het gebied van de inzet en mogelijkheden van vrijwilligers (bijvoorbeeld via Hulst voor Elkaar);
- het culturele leven kan rekenen op steun van de gemeente op grond van de subsidieregelingen binnen het nieuwe subsidiebeleid.

Een leven lang kunst en cultuur

- meedoen aan regelingen als Meer muziek in de Klas en Cultuureducatie met Kwaliteit;
- stimuleren van projecten gericht op senioren o.a. via Muziekschool Zeeland;
- stimuleren van culturele activiteiten die nieuwe doelgroepen aanspreken.

Nawoord

Het college van burgemeester en wethouders rekent erop, dat deze cultuurvisie een goede aanzet zal zijn tot een nog mooier cultureel leven in de gemeente Hulst. En omdat onze stadsdichter Willem de Geus een prachtig loflied heeft gemaakt, sluiten we graag af met zijn gedicht 'Cultuurstad Hulst':

Geef me een stad waar mensen dansen
geef me een stad met een carillon
geef me een stad met pralende wagens
en een fontein die flintert in de zon

Geef me een stad met open terrassen
met plaats voor de dwaas, de charlatan
waar ik een Trappist met volle teugen
in alle rust genieten kan.

Maar geef me ook een stad die schildert
die zingt en mooie sprongen maakt
acteert en speelt, een stad die knispert
waarvan je in vervoering raakt.

Geef me een stad waar vrije geesten
zich creatief ontplooiend laten gaan
een stad waar kunst, cultuur én feesten
in hetzelfde vaandel staan.

Bijlage 1 Overzicht indeling subsidiebeleid

Beleidsveld 1. Kunst & Cultuur

1. Bibliotheek:

Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen

2. Culturele ontwikkeling:

Kreatieve Vorming, Cultuureducatie Zeeuws-Vlaanderen, amateurkunstbeoefening (muziekverenigingen, majorette & showbands, zang-dans-toneelverenigingen)

3. Culturele evenementen:

(Structurele) culturele evenementen, Bijzondere (eenmalige) culturele evenementen

4. Cultureel erfgoed:

Cultuurhistorische verenigingen, Museum, volkscultuur

5. Lokale Omroep

Gemeenschappelijke regeling: Muziekschool Zeeland

Bijlage 2 Literatuurlijst

- Raad voor Cultuur: cultuurbrief cultuur in een open samenleving 2018
- Brief Minister van Engelshoven (2020) bij steunpakket culturele sector
- Sociaal en Cultureel Planbureau : Burgerperspectieven 2019
- Samen in Zee: bidbook provincie Zeeland 2018
- Motivaction: MentaliteitsMonitor
- Centraal Bureau Statistiek
- Vereniging Nederlandse Gemeenten
- Zeelandscan
- Dagblad Trouw
- Instagram
- Dichter Willem de Geus
- Gemeente Hulst: Visie Vestingstad, Promotion en Branding, Inclusie Agenda, Coalitieprogramma 2018-2022, kadernota Samenleving 2013-2016: Eigen Kracht